

عبارت «نابینایی - ناشنوایی» حتماً به معنای فقدان کامل بینایی و شنوایی نمی‌باشد برخی از افراد نابینا - ناشنوا در واقع نیمه‌شنوا و نیمه بینا هستند. این امکان وجود دارد که آن‌ها بتوانند به کمک سمعک‌های مناسب بسیاری از حرفها را بشنوند یا با عدسی‌های اصلاح دید میدانهای دید گستردۀ تری پیدا کنند. نابینایان حقوقی افرادی هستند که می‌توانند تا مسافت ۲۰ فوتی خود را ببینند (در حالی که این مسافت برای افراد عادی ۲۰۰ فوت است) و یا میدان دید آن‌ها به ۲۰ درجه یا کمتر محدود می‌شود (دید لوله‌ای) در حالیکه نابینایی - ناشنوایی بدین معناست که بدلیل حضور نقص‌هایی که در هر دو حس موجود می‌باشد، فرد نمی‌تواند از دنیای «بینا و شنوا بهره‌مند گردد.

دنیای سکوت و قاریکی

ترجمه: پانه آفروزین

حقایقی درباره ناشنوایان نابینا

سرکز ملی هلن کلر برای فوجوانان و جوانان

نابینا - ناشنوا

دلایل بسیاری برای «نابینایی - ناشنوایی» وجود دارد

۱- سندروم آشر: این سندروم مادرزادی ناشی از اختلالات ژنتیکی ناشنوایی است که در نتیجه آن کودک ناشنوا و یا با نقص شنوایی بدنیا می‌آید. اولین و مهمترین دلیلی که باعث نابینایی تدریجی می‌گردد ورم شبکیه جسم است. تاریخ نشان داده است که در میان گروههای مختلف معلولین، این افراد بیش از دیگران نادیده گرفته شده‌اند. علیرغم این واقعیت که عملکردهای این افراد بدلیل محدود بودن شدید میدان دیدشان و بویژه عدم بینایی آن‌ها در شب بسیار ضعیف است با اینحال بی‌آنکه مشکل بینایی آن‌ها شناخته شود به مدرسه ناشنوایان راه پیدا می‌کنند. مشاوره

نابینایی - ناشنوایی یک ناتوانی دوگانه است وجود نابینایی و ناشنوایی معلولیت دوگانه‌ای است که فرد را از دو حس اولیه که یکی برخورداری از آگاهی‌های محیطی و دیگری کسب دانش و اطلاعات از این دنسیای بزرگ است، محروم می‌سازد.

افراد نابینا - ناشنوا در رابطه با ایجاد ارتباط، جابجاگی و انجام مهارت‌های روزمره زندگی با مشکلات اساسی مواجه هستند و بدین سبب برخورداری از یک زندگی مستقل امری بس دشوار خواهد بود. در چنین شرایطی جهان می‌تواند تاریک، ساكت و منزوی تجسم شود.

تعريف نابینایی - ناشنوایی

می آورند باید با روش سنجیده به نایینایان و ناشنوایان معرفی کرد. تنها کلید موفقیت برقراری ارتباط آن است. آن دسته از افرادی که در دروران کودکی، نوجوانی و یا جوانی به نایینایی و ناشنوایی مبتلا شده‌اند از پیش اطلاعاتی در مورد نایینایان، ناشنوایان و افراد سالم در ذهن خود دارند به همین منظور سازگاری آن‌ها با امر ناگهانی و غیر پیش‌بینی شده نایینایی - ناشنوایی با پاسخ‌های هیجانی شدید و متلاطم همراه خواهد بود.

کیفیت گفتار، برای افرادی که بعدها در زندگی نایینایی و ناشنوایی شوند بسیار حائز اهمیت است. افرادی که مدت زیادی از امر شنوایی برخوردار بوده‌اند و صحبت کردن را به همین سبب آموخته‌اند می‌توانند پس از ابتلاء به نایینایی و ناشنوایی خود را کماکان معرفی کنند. از این پس این افراد باید روش جدیدی را بیاموزند تا از آن طریق بتوانند اطلاعات زبانی را از محیط خارج درک نمایند. افرادی که ناشنوا بدنیا آمدند و بعدها نایینای شده‌اند قاعده‌تا به زبان اشاره آشنا هستند و می‌توانند با لمس دست دیگری زبان اشاره را بخوانند و خود نیز از همین زبان برای ارتباط برقرار کردن استفاده نمایند.

محدودیتهای احساسی و هیجانی هنگامی که بینایی و شنوایی از دست داده می‌شود و یا نقايسن شدیدی در این رابطه ایجاد می‌گردد، دنیا به معنای واقعی کوچک بنظر می‌آید و شناخت بزرگی از آن تنها به لمس کردن با انگشتان محدود می‌شود. اطلاعات و نگرش‌ها باید اغلب به وسیله افراد دیگر آن هم مرحله به مرحله توضیح داده

زودرس و به موقع و برنامه‌ریزی شغلی برای این گروه از اهمیت حیاتی برخوردار است.

۲- سرخجه دوران بارداری: این بیماری که مادر در دوران بارداری به آن مبتلا می‌شود دومین عامل مهم نایینایی ناشنوایی محسوب می‌شود. در اواسط سالهای ۱۹۶۰ در امریکا بدلیل بیماری سرخجه تعداد ۶۰۰۰ کودک نایینا - ناشنوا و بسیاری دیگر معلول بدنیا آمدند.

۳- در هر سنی ممکن است فرد سالمی، نایینا و یا ناشنوا به نایینایی - ناشنوایی چار گردد. احتمال دارد که از دست دادن دید در نتیجه کاتاراکت، گلوکوم، بیماری شبکیه ناشی از دیابت، بیماری‌های عضلانی و تصلب شبکیه باشد. فقدان شنوایی می‌تواند بدلیل بیماری‌هایی نظیر منژیت

کیفیت گفتار، برای افرادی که بعدها در زندگی نایینا و ناشنوا می‌شوند بسیار حائز اهمیت است.

نخاعی بالوریون، اثرات سمی بر روی اعضای شنوایی و تعادل، برخی از انواع شیمی درمانیها، برخی از بیماری‌های قند، برخی از اختلالات ژنتیکی، ضربه و تصادف نیز بوجود آید. باید میان نایینایی - ناشنوایی مادرزادی و نایینایی - ناشنوایی که بعدها در زندگی بوجود می‌آید تفاوت قائل شد. آندسته از افرادی که نایینا - ناشنوا زاده می‌شوند به آموزش ویژه به موقع و توجه فردی نیاز دارند تا نسبت به دنیای خارج آگاهی کسب کرده و به آن علاقمند شوند. اطلاعات و تجربیاتی را که کودکان شنوا و بینا بطور طبیعی بدست

تاپ بوده و هنگامی که فرد پیامی را بر روی صفحه کلید تایپ می‌کند فرد نایینا - ناشنوا پیام را در آنسوی دستگاه به خط بریل دریافت می‌دارد.

۶- دستگاه اینتکون که تصاویر چاپ شده حروف را به امواج حسی تبدیل می‌نماید که توسط یک انگشت قابل احساس است.

۷- دستگاه‌های تلفنی که شامل یک دستگاه تایپ متصل به تلفن است و می‌توان پیام را بر روی دستگاهی از همین نوع مخابره کرد. فرد دریافت کننده پیام را بصورت بروندادهای بریل دریافت می‌دارد دستگاه دیگری نیز موجود است که به

شود و به کمک حواس دیگری مانند لامسه، چشایی و بویایی استفاده شود. این امر می‌تواند عصبانیت، انزوا و تنها بی رفاهی را برای فرد به ارمغان آورد.

در اینجا باید گفت که احساسات افراد نایینا و ناشنوا مانند همه انسانها می‌باشد: هنگامی که عشق و محبت، لذت پذیرفته شدن، احترام متقابل و امکانات توانبخشی را دریافت می‌دارند، اعتماد به نفس و قدرت پاسخگویی در آن‌ها به مرتب افزایش می‌یابد.

تأمین نیازهای ویژه

۱- احساسات افراد نایینا و ناشنوا مانند همه انسانها می‌باشد

تلفن وصل می‌شود و کار آن گسترش دادن صدا و تبدیل آن به ارتعاشهایی است که بر روی دستگاه کوچک دریافت کننده احساس می‌شود. این پیامها بسیار ساده بوده و به هر یک از پرسش‌ها پاسخ‌هایی مانند "نه"، "بله" یا "لطفاً آنرا دوباره تکرار کنید" می‌دهد. از این دستگاه می‌توان برای دریافت کدهای درس نیز استفاده نمود.

۸- دستگاه تلویزیون که حروف را تا اندازه‌های دلخواه بزرگ نشان می‌دهد.

۹- ارتباط دهنده حسی که شامل سیستم انتشار دهنده امواج رادیویی است و از یک دریافت کننده جیبی یک مخابره کننده (به اندازه یک رادیو) تشکیل شده است. این دستگاه اطلاعات اولیه را مانند زنگ در، زنگ تلفن، آذیر خطر برای آتش، دود و غیره را بوسیله امواج مخابره می‌کند.

بديهي است که مهم‌ترین نياز فرد نايينا - ناشنوا "برقراری ارتباط" می‌باشد. ايجاد ارتباط کليدي است جادويي برای برخورداری از يك زندگي مستقل و پربار. روشها و وسائل زيادي وجود دارند که بوسيله آن‌ها افراد نايينا - ناشنوا می‌توانند با يكديگر و يا با افراد ديگر رابطه برقرار نمایند. اين وسائل و روشها عبارتند از:

۱- خواندن و نوشتن به خط بريل يا كتابهای درشت خط
۲- نوشتن حروف بزرگ با انگشت اشاره بر روی کف دست.

۳- هجي با انگشتان به طريقي که طرز قرار گرفتن هر يك از آن‌ها القاء کننده حرف خاصی باشد (الفبای دستی)

۴- زبان اشاره آمريکايی که بوسيله نايينايان طرح ريزی شده و مورد استفاده اعضای انجمن نايينايان آمريكا قرار می‌گيرد.

۵- دستگاه ارتباط نايينايان که همان دستگاه

نیاز، فرد نایبینا- ناشنوامی تواند از یک عصای بلند، سنجاق سینه‌ای با عبارت من نایبینا- ناشنو هستم بر روی آن و یا کارتهایی که بیامهای ویژه‌ای نظربر من نایبینا- ناشنو هستم، لطفاً مرا یاری نماید که از خیابان عبور کنم و یا مررسی استفاده نماید. انجام مهارت‌های روزمره زندگی نیز بسیار ضروری و قابل یادگیری هستند. این مهارت‌ها شامل رسیدگی به خانه، استفاده مناسب از زمان از طریق بریل، شناسایی پول، رسیدگی به اนาقه‌ها و گنجه‌ها، پختن غذا با رعایت روش‌های ایمنی، انجام کارهای کوچک خانه، خرید و بودجه‌بندی برای منزل و بالاخره فعالیت‌های اوقات فراغت می‌باشد.

نایبینایان - ناشنوایان افراد قابل اطمینان و شایسته‌ای می‌باشند

آموزش توانبخشی، آماده‌سازی شغلی و مشاوره، افراد نایبینا- ناشنو را در یافتن شغل مناسب یاری می‌دهند. برنامه‌های آموزش شغلی می‌توانند بعنوان میان راهی بسوی حرفة آینده محسوب گردند. متخصصینی که در آزانس‌های ویژه این کار حضور دارند به افراد نایبینا و ناشنوایی که بدنبال سربناهی مطمئن و شغلی مناسب با شرایط خود هستند کمکهای بسزایی می‌نمایند. قابلیت‌های فرد نایبینا- ناشنو، علاقه و نیازهای آن‌ها با تقاضای صاحب‌کاران بخشای عمومی و خصوصی سراسر آمریکا هماهنگ می‌شود. امروزه افراد نایبینا- ناشنو در مشاغل زیر مشغول به کار می‌باشند.

مونتاژ کاری، پیشه‌وری، قالی بافی، مشاوره فنی، کارمند بانک، برنامه‌ریزی کامپیوتر، انبارداری بیمارستان، کتابداری، مصحح بریل، ماشین‌سازی،

۱۰- دستگاه‌های جدید الکترونیکی مانند ورسایبریل، میکرو بریل و تله بریل که میکرو کامپیوترهای ارتباطی هستند ارتباط مستقیم میان فرد نایبینا- ناشنو و فرد شنو و بینا از طریق دستگاه تله بریل امکان بذیر است. در این دستگاه اطلاعات از یک طرف به صورت بریل داده شده و از طرف دیگر بصورت حروف چاپی عادی دریافت می‌شود.

۱۱- دستگاه تایپ بریل حافظه‌دار که برای ارتباط با راه دور مورد استفاده قرار می‌کشد و می‌توان آن را به کامپیوتر وصل نمود و رونوشت بریل دریافت داشت.

۱۲- روش تادوما که لب خوانی از طریق ارتعاشات لبه‌است و در این روش فرد نایبینا- ناشنو انگشت شست خود را بر روی لبها قرار داده و انگشت‌های دیگر را بر روی گلو و تارهای صوتی جای می‌دهد (امروزه این روش بسیار کم آموزش داده می‌شود). دو مین نیاز مهم فرد نایبینا آن است که بداند "اجسام در کجا قرار دارند" و چگونه می‌توانند جابجا شوند. با آموزش‌های مناسب،

ایجاد ارتباط کلیدی است جادویی برای برخورداری از یک زندگی مستقل و پربار.

بسیاری از افراد نایبینا- ناشنو می‌توانند به‌طور مستقل و با امنیت در محیط‌های گوناگون جابجا شوند و به علاوه با گسترش دادن قدرت تفکر در آن‌ها، قادر خواهند بود خود به تنهایی راه مورد نظرشان را بابند. بسته به میزان توانایی و احساس

ریاست روابط عمومی، معلمی، توانبخشی حرفه‌ای
مشاوره و غیره.

مراکز آموزشی

در کشور امریکا، مراکز متعدد خدماتی برای کودکان و نوجوانان نایینا- ناشنوام موجود است. این مراکز تحت پوشش حقوقی وزارت آموزش و پرورش آمریکا قرار دارد و برنامه‌های آموزشی و مشاوره‌ای در جهت یاری، خانواده‌ها و معلمان کودکان نایینا- ناشنوا را ارائه می‌دهند. علاوه بر اینها کلاس‌های ویژه‌ای در مقاطع گوناگون تحقیقات حمایتی و کنفرانس‌هایی در جهت بهبود خدمات نیز موجود است.

همه نوجوانان و جوانان نایینا- ناشنوا که سن آن‌ها ۱۸ سال یا بالاتر است در سراسر امریکا بوسیله مرکز ملی هلن کلر مورد حمایت قرار می‌گیرند. ارزیابهای تشخیصی، آموزش جامع و کوتاه مدت توانبخشی، آماده‌سازی شغلی و جایگزینی نیز در همه مراکز آن ارائه می‌شود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی پرتال جامع علوم انسانی